

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทุกประเทศต่างให้ความสำคัญกับการศึกษามากขึ้นเพราะมองเห็นว่าทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการพัฒนาสังคมทุกด้าน และตระหนักดีว่าคนที่มีการศึกษาอย่างมีคุณภาพเท่านั้นจึงจะยืนหยัดอยู่ในโลกอย่างมีความสุขและดำเนินชีวิตที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้ การศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญอันเป็นรากฐานในการพัฒนาสังคมและมนุษย์ และเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและการแก้ไขปัญหาในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ เพราะการศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศให้เป็นผู้รู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักแก้ไขปัญหาตลอดจนรู้จักการใช้ทรัพยากรวัตถุดิบให้เกิดประโยชน์สูงสุดและสิ้นเปลืองน้อยที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535 : 1)

คณะกรรมการการศึกษานานาชาติว่าด้วยการศึกษา (2540 : 17) ได้จัดแปลข้อมูลที่มุ่งเน้นในการพัฒนาด้านการศึกษาจากต่างประเทศเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ว่าการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่เด็กและเยาวชนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะกลุ่มเด็กเหล่านี้ผู้ซึ่งจะต้องเติบโตเข้ารับภาระต่อจากกลุ่มผู้ใหญ่ในปัจจุบันที่ต่างกำลังสวลง่วนอยู่กับปัญหาที่กลุ่มของตนเผชิญอยู่ และการศึกษา ก็เป็นการแสดงออกถึงความรักที่มีต่อเด็กและเยาวชน นับเป็นประเด็นสำคัญในทุกประเทศรวมทั้งกลุ่มอุตสาหกรรมด้วย เพราะเนื้อหาสาระของการศึกษาดังแต่ขั้นเริ่มต้นนี้ เป็นต้นไปควรจะต้องออกแบบให้สามารถกระตุ้นผู้เรียนให้รักการเรียนรู้เพื่อจะได้ไปพัฒนาความปรารถนาที่จะเรียนและสร้างโอกาสในการเรียนรู้ต่อไปตลอดชีวิต การศึกษาจึงมีความสำคัญในอันดับสูงยิ่งของรัฐ จึงทำให้การดำเนินงานโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นรูปแบบหนึ่งของการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของประชาชน โดยความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่มีนโยบายวางการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยปัจจัย 3 กระบวนการคือ กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศการประสานสัมพันธ์และสนับสนุนซึ่งกันและกันเป็นอย่างดี จึงจะช่วยให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาประสบความสำเร็จตามความปรารถนา การศึกษาขั้นพื้นฐานถือได้ว่าเป็นภารกิจที่ใหญ่และจำเป็นต้องเร่งดำเนินการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจึงได้กำหนดให้ทุกหน่วยงานบริหาร จัดการ กำกับ และประเมินผลการดำเนินงาน

การศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้
ขั้นพื้นฐานของมนุษย์ โดยรัฐมีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชนในประเทศทั่วถึง
ทุกท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความสามารถขั้นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต การศึกษา
เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคุณภาพของคน และคนที่มีคุณภาพย่อมสามารถสร้าง
เศรษฐกิจ สร้างสังคม สร้างวัฒนธรรมรวมทั้งสร้างจิตใจให้สูงได้ (สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ, 2535 : 15) ดังมีกล่าวไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ.2542 ซึ่งมีกล่าวไว้ใน หมวด 3 ระบบการศึกษา มาตรา 15 การจัดการศึกษามี 3 รูป
แบบคือการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษาใน
ระบบเป็นการศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมายวิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การ
วัดและประเมินผลซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน การศึกษานอกระบบ
เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลา
ของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดย
เนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของ
บุคคลแต่ละกลุ่ม การศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตาม
ความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อม และโอกาสโดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม
สภาพแวดล้อม สื่อหรือแหล่งความรู้อื่น ๆ สถานศึกษาอาจจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบ
หนึ่งหรือทั้งสามรูปแบบก็ได้ และให้มีการเทียบโอนผลการเรียนที่ผู้เรียนสะสมไว้ในระหว่างรูป
แบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบได้ ไม่ว่าจะเป็ผลการศึกษาจากสถานศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม
รวมทั้งการเรียนนอกระบบ ตามอัธยาศัย การฝึกอาชีพ หรือจากประสบการณ์ทำงาน

การศึกษาที่มีความสำคัญกับคนทุกระดับชั้น ทุกสาขาอาชีพ ที่มีสิทธิเท่าเทียมกัน
ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาที่รัฐบาลกำหนดขึ้น หรือเอกชนจัดขึ้นก็ตาม เพื่อให้การจัดการศึกษา
สามารถตอบสนองทั้งเอกกัตบุคคล สังคม และประเทศชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็น
ต้องศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหาการจัดการศึกษา และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น การพัฒนา
เศรษฐกิจ สังคม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาการศึกษา กำหนดกิจกรรมการ
ปฏิบัติงานแก้ปัญหา เพิ่มการปฏิบัติงานในเชิงรุก พัฒนาค้นให้มีคุณภาพยืนหยัดอยู่ในสังคมที่
เปลี่ยนแปลงได้อย่างมั่นคง (สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเขตการศึกษา 7,
2542 : 2-3)

ดังนั้น จึงเกิดกระแสของการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาของไทยจึงมี
อย่างต่อเนื่องและมีบุคคลชั้นนำหลายคนที่ทำให้ความสนใจและนักการศึกษาหลายท่านที่เห็นความ
ล้มเหลวของสังคม เศรษฐกิจ การศึกษาของไทย และคิดที่จะกอบกู้ความล้มเหลวที่เกิดขึ้นโดย
นำการศึกษาเป็นหลักในการพัฒนาประเทศ การที่ประเทศไทยจะอยู่รอดได้นั้นจำเป็นจะต้อง
ปฏิรูปใน 3 เรื่องใหญ่ ๆ คือการปฏิรูประบบอำนาจ ปฏิรูปการศึกษา และปฏิรูปสังคมในขณะ
ที่การปฏิรูประบบอำนาจกำลังมีการเคลื่อนไหวอย่างเป็นรูปธรรมในรูปของการปฏิรูปการเมือง

และการปฏิรูประบบราชการนั้นทุกคนก็เห็นพ้องต้องกันว่าการปฏิรูปด้านอื่น ๆ จะไม่มีวันประสบความสำเร็จ ถ้าไม่มีการปฏิรูปการศึกษาโดยด่วนตั้งแต่บัดนี้ (รุ่ง แก้วแดง, 2542 : 28) ฉะนั้นงานการนิเทศการศึกษาเป็นงานที่มีความสำคัญที่จะช่วยให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังจะเห็นได้ว่าการพัฒนาครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ที่มุ่งเน้นในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยใช้การศึกษาเข้ามาเป็นกระบวนการพัฒนาศักยภาพของคน เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพ และคนที่มีคุณภาพก็จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ (รุ่ง แก้วแดง, 2542 : 48) และการนิเทศการศึกษาจึงมีความสำคัญในการพัฒนาการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) โดยสำนักคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดนโยบายและมาตรการในการดำเนินงานส่วนที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษาในนโยบาย ข้อ 4 กล่าวไว้ว่าเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นให้ได้มาตรฐานโดยเน้นการปฏิรูปโรงเรียน ปฏิรูปครู และบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนและการปฏิรูประบบการบริหารโรงเรียน และมีมาตรการการปฏิรูประบบบริหารโรงเรียน ข้อ 4.4 กล่าวไว้ว่าให้มีการนิเทศการศึกษาทุกระดับโดยเน้นการนิเทศภายในการนิเทศทางไกลอย่างมีระบบและต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, ม.ป.ป. : 31-34)

การที่จะพัฒนาการศึกษา ปฏิรูปการศึกษา หรือปฏิวัติการศึกษาก็ต้องมี บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยตรงที่มีความสำคัญที่สุด ที่ควรได้รับการพัฒนาและปรับระดับขีดความสามารถให้ได้มาตรฐานสากลเหมือนกันทั่วประเทศ ในด้านการใช้หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การใช้วัสดุอุปกรณ์ในการส่งเสริมการสอน การประเมินผลที่มีความเที่ยงตรง แน่นนอน และอีกหลาย ๆ ที่จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้บรรลุและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน เพราะครูผู้สอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากที่สุด ภายในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอนและคุณภาพของนักเรียนโดยตรง จากการรายงานของสำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม เขตการศึกษา 7 สำนักงานกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ พบว่าจังหวัดกำแพงเพชรมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยเฉพาะวิชาความสามารถทางภาษาไทย และความรู้ความสามารถทั่วไป ซึ่งเน้นการนำความรู้มาใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับเขตการศึกษาและระดับประเทศ (สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเขตการศึกษา 7, 2542 : 15) และปัญหาสำคัญที่ส่งผลให้นักเรียนในระดับประถมศึกษาตกต่ำ หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำนั้น จึงได้มีการให้ความช่วยเหลือทางความรู้ ทางปัญญา เทคนิควิธีการสอน เพิ่มความรู้ความสามารถในการใช้สื่อและอุปกรณ์การสอน การวัดผลประเมินผล การนิเทศภายใน และการใช้ห้องสมุด หรือสื่อต่าง ๆ ในการสนับสนุนในการพัฒนาการศึกษาให้ดีและถูกต้องตรงตามความต้องการของครูในการพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยต่อไป

ครูรักษ์ ภิมย์รักษ์ (2538 : 9) ได้กล่าวไว้ในหนังสือหลักการนิเทศว่าปัจจุบัน การนิเทศการสอนให้ความสำคัญกับการให้ความช่วยเหลือในการปรับปรุงการสอนด้วยวิธีการ ต่างๆ อย่างมีเหตุผล และคำนึงถึงความเป็นมนุษยการให้การบริการ และการนิเทศ ผู้นิเทศ ควรมีบทบาทที่ชัดเจนและสามารถยืดหยุ่นได้ทั้งในด้านการให้ความช่วยเหลือ และในด้านการ บริหาร การนิเทศการศึกษาคือการให้อิสระเสรีแก่ครูในการปฏิบัติงาน การสอนและการเรียนจะ เกิดผลดีด้วยการสร้างประสบการณ์ในทางการศึกษา การสร้างสรรค์เป็นพื้นฐานอันสำคัญ และ ไม่มีกฎเกณฑ์อันหนึ่งอันใดที่อาจวางตายตัวลงไป สำหรับใช้ให้ได้ผลแน่นอนไปทุกกรณี วิธี การอย่างหนึ่งอาจใช้ได้กับเหตุการณ์อย่างหนึ่งและเฉพาะกับครูคนหนึ่งเมื่อครูคนอื่นนำไปใช้ แล้วจะเกิดผลเหมือนกันย่อมไม่ได้ ดังนั้นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนผู้ที่ทราบปัญหาที่ ดีที่สุดก็คือครูผู้สอน และผู้ที่รับปัญหาโดยตรงก็คือตัวครูและนักเรียน แต่การแก้ไขปัญหานี้ ให้สำเร็จเป็นไปได้ยาก เพราะครูผู้สอนจะต้องรับผิดชอบงานต่าง ๆ ในโรงเรียนที่ได้รับมอบ หมายนอกเหนือจากงานสอนในชั้นเรียนซึ่งเป็นหน้าที่หลัก ดังนั้นการนิเทศการศึกษาจึงเป็น การช่วยเหลือครู บุคลากร จึงมีการนิเทศการศึกษามีใหม่คือ ยึดจุดศูนย์กลางในการบริการ ต่อครู ไม่ใช้การประเมินครู จะต้องเข้ามาให้ความช่วยเหลือ ติดตาม และร่วมพัฒนากระบวนการ การการนิเทศการศึกษา เพราะถ้าปล่อยให้ครูอยู่อย่างโดดเดี่ยว ไม่มีกระบวนการการนิเทศ การศึกษาให้ความช่วยเหลือเขาจะไม่มีเวลาในการคิด การทำ การสร้าง โครงการแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองและตัวครูผู้สอนเองก็ขาดปัจจัยหลายอย่าง เช่น งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ประกอบ กับความรู้ ขีดความสามารถไม่เพียงพอในแต่ละด้าน ประสบการณ์การทำงาน ประสบการณ์ จากการศึกษาดูงานก็น้อยมาก ครูบางท่านอาจไม่มีเลยสำหรับเรื่องเหล่านี้การนิเทศการศึกษา เป็นวิธีการหนึ่งในการพัฒนา

จากการสังเคราะห์เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2527-2536 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในเรื่องปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน ประถมศึกษาพบว่าผู้นิเทศขาดความรู้และความเข้าใจในเรื่องการนิเทศทางการศึกษาทำให้ขาด แนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจน ไม่มีโครงการนิเทศอย่างต่อเนื่อง และประการที่สำคัญคือปัญหา การวัดผลประเมินผล (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2538 : 66-67)

อย่างไรก็ตาม ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและครูที่ประสบอยู่ กระบวนการการนิเทศ การศึกษาเป็นกระบวนการที่ให้ความช่วยเหลือครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เป็นอย่างดี เพราะกระบวนการนิเทศ เป็นกระบวนการหนึ่งที่มีปฏิสัมพันธ์กับครูผู้สอนโดยผู้นิเทศ ไม่ว่าจะ เป็นผู้บริหารโรงเรียน เพื่อนครูภายในโรงเรียน และระหว่างครูกับนักเรียนโดยเฉพาะฝ่าย บริหารเพื่อที่จะสนับสนุนช่วยเหลือเอื้ออำนวยให้ครูผู้สอนสามารถจัดกระบวนการเรียนการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อนร่วมงาน เพื่อนร่วมวิชาชีพ ให้การยอมรับซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะนักเรียนกับครูมีกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันอย่าง สนุกสนานและเป็นกันเอง กิจกรรมต่าง ๆ ในกระบวนการเรียนการสอนดังกล่าวถ้าครูจัดได้

อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนก็ย่อมมีคุณภาพด้วย แต่การนิเทศการศึกษาในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นการนิเทศภายใน หรือการนิเทศภายนอก ก็ไม่ต่างจากคำว่า การนิเทศการศึกษาคือการตรวจตราพยายามจะจับผิดครู ก็เพราะการนิเทศการศึกษาก็คือการเข้ามาดูเอกสารที่ครูประจำชั้นทำเอาไว้เท่านั้นเอง โดยไม่ได้สอบถามปัญหาหรือเก็บรวบรวมข้อมูลของปัญหาจากครูผู้สอนเลย การแก้ไขปัญหาร่วมกัน การช่วยเหลือในด้านกิจกรรมการเรียนการสอนจึงไม่เกิด จึงทำให้ปัญหานั้นทับถมยาวนาน ครูผู้สอนเองในเมื่อแก้ไขปัญหาหรือการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนเองไม่ได้ และไม่มีใครให้ความสนใจปัญหาที่เกิดขึ้นแม้กระทั่งผู้นิเทศ การเรียนการสอนของครูจึงเป็นการเรียนการสอนแบบเช้าซามเย็นซามสอนไปตามความรู้ความสามารถที่มีอยู่ดังที่เราเห็นได้ทั่วไปในสังคมปัจจุบัน

จากข้อความที่กล่าวมาทั้งหมดจะเห็นได้ว่า นิเทศการศึกษามีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นกระบวนการในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้ความช่วยเหลือแก่ครูผู้สอนที่เป็นแกนหลักสำคัญในการพัฒนาเด็ก เพราะครูมีหน้าที่หลักก็คือการสอน หรือการให้การศึกษาแก่นักเรียนฉะนั้นการนิเทศการศึกษาจึงมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับครู เพราะครูที่ดีนั้นจะต้องสามารถทำให้นักเรียนเป็นผู้วางแผนการเรียนและเลือกปฏิบัติตามความถนัดเป็นผู้นำและผู้ตามในการแสวงหาความรู้ร่วมกับผู้อื่น ประเมิน ปรับปรุงค้นหาและสรุปความรู้ได้เอง เกิดเป็นผลงานคนละเรื่องคนละแบบหลากหลายต่างกันไปตามเอกลักษณ์ของเขาเอง การนิเทศการศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาความรู้ความสามารถของครูเป็นอย่างดี

การศึกษาความต้องการด้านการนิเทศการศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชรจึงเป็นตรงกับข้อมูลพื้นฐานความต้องการของครูที่สำคัญยิ่งสำหรับหน่วยงานทุกหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการศึกษา หรือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้ตรงตามความต้องการของครูเพื่อพัฒนาการคุณภาพการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของหลักสูตร ของชุมชน และสังคมต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการด้านการนิเทศการศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการด้านการนิเทศการศึกษาของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร โดยเปรียบเทียบตาม อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2542 จำนวน 4,743 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 432 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2542 จำนวน 172 โรงเรียน จำนวน 496 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 432 โรงเรียน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1 อายุ จำแนกเป็นอายุน้อยกว่า 25 ปี 25 - 35 ปี และ 36 ปี ขึ้นไป

2.2 วุฒิการศึกษา จำแนกเป็น วุฒิมัธยมศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป

2.3 ประสบการณ์การทำงาน จำแนกเป็นประสบการณ์น้อยกว่า 6 ปี ตั้งแต่ 6 - 10 ปี และ 11 ปีขึ้นไป

2.4 ขนาดของโรงเรียน จำแนกเป็นขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่
ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการด้านการนิเทศการศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 6 ด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการนิเทศภายใน และด้านการใช้ห้องสมุด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษา และเป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา

2. นิเทศการศึกษาได้ตรงตามความต้องการของครูผู้สอน ของท้องถิ่น และสังคม

3. ใช้ในการทำแผนระยะยาวที่จะพัฒนาการศึกษาของจังหวัดให้มีคุณภาพ และประสิทธิผลตลอดทั้งใช้กำหนดบทบาทของผู้นิเทศให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

สมมุติฐานการวิจัย

1. ครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการด้านการนิเทศการศึกษาแตกต่างกัน

2. ครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
กำแพงเพชร ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความต้องการด้านการนิเทศการศึกษาแตกต่างกัน
3. ครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
กำแพงเพชร ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการด้านการนิเทศการศึกษา
แตกต่างกัน
4. ครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
กำแพงเพชร ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความต้องการด้านการนิเทศการศึกษาแตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ครู หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนประจำในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร

การนิเทศการศึกษา หมายถึง การทูลงร่วมกัน ส่งเสริม แนะนำ ชี้แนะ ในการ
ปรับปรุงการเรียนการสอน ระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับนิเทศเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
และส่งผลให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงขึ้นและเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้
เพื่อช่วยให้ครูสามารถพัฒนาความรู้ความสามารถในด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลประเมิน
ผล ด้านการนิเทศภายใน และด้านการใช้ห้องสมุด จากครู ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์
และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการทางการศึกษา

การนิเทศด้านหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตร และเอกสารหลักสูตร
ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้

การนิเทศด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดครูเข้าสอน
การจัดตารางสอนการเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมในการเรียนการสอน การสอนซ่อมเสริม

การนิเทศด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน หมายถึง การจัดทำสื่อการเรียนการสอน
การใช้สื่อการเรียนการสอน การเก็บบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน

การนิเทศด้านการวัดผลประเมินผล หมายถึง การศึกษาทำความเข้าใจระเบียบ
การวัดผลประเมินผลตามหลักสูตร การจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตรการใช้
เครื่องมือวัดผลประเมินผล

การนิเทศด้านการนิเทศภายใน หมายถึง การวางแผนและกำหนดการดำเนินงาน
การประชุมอบรมทางวิชาการ การส่งเสริมการสอน เป็นการนิเทศการศึกษาโดยบุคลากรของ
โรงเรียนเอง

การนิเทศด้านการใช้ห้องสมุด หมายถึง ความต้องการเกี่ยวกับการวางแผน

การจัดห้องสมุด จัดมุมหนังสือ และทำความเข้าใจกับการจัดระบบห้องสมุด การใช้ห้องสมุด การจัดหนังสือ

ความต้องการด้านการนิเทศการศึกษา หมายถึง ความมุ่งหวัง หรือความประสงค์ของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ในด้านการช่วยเหลือ ชี้แนะ แนะนำ กระตุ้นและการประสานงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ทั้ง 6 ด้าน

วุฒิทางการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดทางด้านการศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งคณะกรรมการข้าราชการครูรับรอง จำแนกเป็น 3 ระดับ คือ ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป

ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ระยะเวลานับตั้งแต่ที่ครูได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้เข้ารับราชการครู มาจนถึงปัจจุบัน จำแนกเป็น 3 ระดับ คือ น้อยกว่า 6 ปี ตั้งแต่ 6 – 10 ปี และ 11 ปีขึ้นไป

ขนาดโรงเรียน หมายถึง การจัดระดับของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งใช้จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่งขนาดของโรงเรียน มีรายละเอียดดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง ขนาดของโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 120 คน ลงมา

โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง ขนาดของโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 121 - 300 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง ขนาดของโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 301 คน ขึ้นไป